

Ap.4.Zienswijze Toekomstvisie RHCe

Voorzitter.

Wat Helder Helmond mist in de besluiten en voorstellen van de commissie Van der Meijden is een besluit tot naamsverandering. Na de goedkeuring door de gemeenten van het toekomstplan is **geen** sprake meer van een **historisch centrum**. Het plan is een goedkope en gelikte zet om de cultuurparticipatie van de burgers de nek om te draaien. De dienst wordt – zoals in de stukken naar voren komt – een kenniscentrum. **Niet** voor burgerparticipatie in het historisch bedrijf; burgershistorici, journalisten e.a. op zoek naar hun historie, recht en bewijs zoals de Archiefwet bedoelt. **Wel** een kenniscentrum voor de lokale en regionale overheidarchieven die voornamelijk nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats, wat in feite thuishoort op elk gemeentehuis. Het huidige RHCe wordt in het toekomstplan een digitaal semi-statisch archief, een archiefslag die al decennia geleden is afgeschaft, met een pakhuisfunctie voor het oude perkamenten en papieren archief. Het zou, als dit allemaal werkelijkheid wordt, beter **GRAP** kunnen heten: **Gesloten Regionaal Archief Pakhuis**.

Maar Helder Helmond is blij verrast, dat in de reactie van het college meer aandacht gevraagd wordt voor een ruimere openstelling van de studiezaal en aandacht voor de particuliere gebruikers van onze archieven. Maar, volgens Helder Helmond moeten bij het toekomstige RHCe **meer** taken uit **uitvoeringsniveau 3** (bijlage4 | formatie) uitgevoerd worden. Dan pas is sprake van cultuurparticipatie met behulp van historische bronnen, zoals bedoeld in bijvoorbeeld de Archiefwet en het Programma Cultuurparticipatie.

Enja, de **formatie**. Onvoorstelbaar, dat de formatie van het RHCe is teruggedaan van meer dan 40 fte bij de fusie in 2002/2003 naar minder dan 20 nu. Niet iedere medewerker heeft een adequate opleiding. Volgens Helder Helmond is de huidige en voorgestelde formatie kwantitatief en kwalitatief onder de maat. Dit zegt niets over de dienstbaarheid van met name de medewerkers in de dienstverlening, want die verdienen complimenten! Laat daar a.u.b. geen twijfel over ontstaan! Maar een volwaardige formatie is een onontkoombare, door de wet vereiste aangelegenheid van goede archiefzorg. In principe is daar het college van b&w de eerstverantwoordelijke voor. Het lijkt Helder Helmond dan ook een goede zaak dat het college over de huidige en de voorgestelde formatie van het RHCe een advies vraagt aan de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (de voortzetting van de Provinciale Archiefinspectie, die voorheen toezag op goede archiefzorg en voldoende kwalitatief personeel).

In de concept-brieven wordt een beeld geschetst dat alles koek en ei is bij het RHCe, ook op de werkvloer. Ons bereiken geluiden, dat er bij een deel van het personeel nog angst heerst. Dit heeft ook zijn consequenties voor de formatie. In de jongste maanden zijn **twee** gekwalificeerde personeelsleden vanwege de slechte onderlinge verhoudingen vertrokken. Een van hen was de projectleider van het Begemannproject (naar GA Roosendaal), de ander was een oh zo broodnodige archiefinspecteur (naar Rijksarchief in Noord-Holland). Met hen

zou eens gesproken moeten worden om de juiste RHCE-sfeer te proeven, want zij hebben door het verlaten van de dienst niets meer te vrezen.

Geen achterstanden? In de stukken wordt ook rooskleurig gedaan over de toegankelijkheid van de archieven door middel van archiefinventarissen. Er zouden geen achterstanden zijn. De praktijk is weer anders, zeker voor de 19de- en een deel van de 20ste-eeuwse archieven van Helmond. En menig keer kan een fysiek of digitaal aangevraagd archiefstuk niet gevonden worden. Helmondse vertegenwoordigers die in het Historische Platform Peelland zitten hebben de burgemeester en de wethouder hierop in een gesprek in juli 2019 al gewezen.

En dan **de openbaarheid**. Het RHCE hoort als beheerder van volgens de wet openbare archieven die openbaarheid ten volle te behartigen. In de *Verordening op de Bestuurscommissie RHCE* was opgenomen, dat de vergaderingen van de bestuurscommissie openbaar zijn (en aangekondigd moeten worden). Dit is niet in praktijk gebracht. Bestuursvergaderingen zijn niet aangekondigd en hebben niet in openbaarheid plaatsgevonden. Op herhaalde vragen van bezoekers om informatie over tijdstip en plaats van een volgende bc-vergadering is bewust niet geantwoord door de interim-directeur. Ook opgevraagde notulen zijn niet beschikbaar gesteld. Toen de druk van buiten te groot werd, is door voorzitter en secretaris van de bc besloten om enkel de opening en de mededelingen van een bc-vergadering openbaar te laten zijn. Via eenzelfde sluike manier is – zonder begeleidende stukken op de website van het MRE – in de decembervergadering van het AB MRE een nieuwe verordening vastgesteld waarin de openbaarheid van de bc-vergaderingen is gewijzigd in **niet openbaar**. N.B. voor zaken die vóór de instelling van de bc gewoon via de website van het MRE voor eenieder bereikbaar waren.

In de voorliggende stukken wordt herhaaldelijk gesproken over een besluit van de bc. Aangezien die genomen zijn in een niet-openbare, onaangekondigde bc-vergadering, terwijl die volgens de eigen verordening wel openbaar zou moeten zijn, zijn die besluiten volgens ons niet rechtsgeldig en kan hierop niet verder worden gebouwd, zoals nu met de voorliggende voorstellen.

Helder Helmond wil het Helmondse historische veld, waarmee over deze voorstellen niet gecommuniceerd is, alsnog in de gelegenheid stellen om hun zienswijze hierover kenbaar te maken. Er is tijd voor, omdat de reactietermijn is opgeschoven naar november. In plaats van het voorstel te behandelen in de raadsvergadering van 22 september kan dat beter in de raadsvergadering van oktober. In de tussentijd kan de gemeente communiceren met het historisch veld.

Tot zover in eerste instantie

Michael Rieter, fractievoorzitter Helder Helmond

